

พฤฒาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุสำหรับ
การดูแลผู้ป่วยสูงวัยบุคคลตัว

Gerontology and Geriatrics for Primary Care Practice

พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวชศาสตร์ผู้สูงอายุสำหรับ
W100 ๑๔๓๒ ๒๕๖๐ ๑

Barcode *10046872*

ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

บรรณาธิการ
วีรศักดิ์ เมืองไพบูลย์

สมาคมพฤฒาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุไทย

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1: สถานการณ์ผู้สูงอายุและการจัดการ

1. หลักและแก่นสาระในการดูแลผู้สูงอายุในระดับปฐมภูมิ (Principles and essences of primary care of older persons)	3
ประเสริฐ อัลสันตชัย	
2. สถานการณ์โรคและการดูแลสุขภาพในผู้สูงอายุไทย (Situation of health problems and care of Thai older people)	21
วีรศักดิ์ เมืองไฟศาล	
3. การจัดตั้ง องค์ประกอบที่สำคัญและการพัฒนาคุณภาพคลินิกผู้สูงอายุ (Geriatric clinic: development, key components and quality improvement)	31
วีรศักดิ์ เมืองไฟศาล	
4. บทบาทของพยาบาลในคลินิกผู้สูงอายุ (Role of the nurse in a geriatric clinic)	51
ดุจบรรณา พิศาลสารกิจ	
5. ประเด็นและแนวโน้มการดูแลผู้สูงอายุโดยครอบครัวและชุมชน (Issues and trends of care for older people by family and community)	59
ศิริวรรณ อรุณทิพย์ไพรารย์	
6. ประเด็นและแนวโน้มความร่วมมือระหว่างครอบครัวและผู้ดูแลที่เป็นทางการ (Issue and trends of family and formal caregiver collaboration)	69
ศิริพันธ์ สาสัตย์	
7. สุขภาพ สถานะทางหน้าที่และสังคมของผู้สูงอายุ (Health, functional, and social status of primary care older population)	77
นารีรัตน์ จิตรมนตรี	
8. สถานพยาบาลที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุ (Age- friendly healthcare facilities)	85
เบญจมาศ กุญอินทร์	

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 2: ปัญหาสุขภาพผู้สูงอายุและการดูแล

9. การคัดกรองโรคในผู้สูงอายุในบริบทของสถานบริการระดับปฐมภูมิ (Screening older people in primary care setting)	95
ชีlobt เอลิบเครี่	
10. หลักการใช้ยาอย่างสมเหตุผลในผู้สูงอายุ (Rational drug use in older persons)	109
วราลักษณ์ ศรีนนท์ประเสริฐ	
11. หลุมพรางในการคัดกรอง วินิจฉัย ป้องกันและจัดการภาวะซึมสับสนเฉียบพลัน ในเวชปฏิบัติ (Pitfalls in screening, diagnosis, prevention and management of delirium in clinical practice)	121
วีรศักดิ์ เมืองไพบูลย์	
12. ข้อผิดพลาดในการคัดกรองภาวะสับสน และการจัดการ (Pitfalls for delirium screening and management)	147
รังสิตมั่นต์ สุนทรไชยา	
13. การประเมินและวินิจฉัยผู้ที่มีการรบกพร่องของการรู้คิดและสมองเสื่อมในเวชปฏิบัติ (Assessment and diagnosis of people with cognitive impairment and dementia in clinical practice)	159
วีรศักดิ์ เมืองไพบูลย์	
14. การดูแลผู้ป่วยสมองเสื่อมในเวชปฏิบัติ (Management of people with dementia in clinical practice)	179
วีรศักดิ์ เมืองไพบูลย์	

15. โรคอัลไซเมอร์และการแยกโรคจากภาวะสมองเสื่อมอื่นๆ ที่พบบ่อย (Alzheimer's disease and differential diagnosis from other common dementia syndromes)	197
วีรศักดิ์ เมืองไฟศาลา	
16. การจัดการโรคร่วมที่พบบ่อยในผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม (Management of common comorbid conditions in older people with dementia)	211
วีรศักดิ์ เมืองไฟศาลา	
17. ความปลอดภัยของผู้ป่วยที่มีภาวะสมองเสื่อมเมื่อเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล (Hospital safety for people with dementia)	217
ปิติพร สิริพิพากร	
18. ผู้จัดการการดูแลผู้ป่วยสมองเสื่อม (Dementia care manager)	229
วีรศักดิ์ เมืองไฟศาลา	
19. แนวโน้มสถานการณ์โรคกล้ามเนื้อพร่องและภาวะเปราะบางและการประยุกต์ใช้ (Emerging trend and implication of sarcopenia and frailty in clinical practice)	233
ประเสริฐ อัลลันตชัย	
20. การคัดกรองภาวะโภชนาการและการจัดการในผู้สูงอายุ (Nutritional screening and intervention in the elderly)	255
ครุณีวัลย์ วรุดมวิจิตร	
21. โรคข้อในผู้สูงอายุที่พบบ่อยในระดับปฐมภูมิ (Common rheumatologic problems in older persons in primary care)	269
สมบูรณ์ อินทลาภพ	

สารบัญ

หน้า

22. เวชศาสตร์ฟื้นฟูสำหรับผู้ป่วยสูงอายุที่มีปัญหาโรคข้อ ^(Rehabilitation for older patients with rheumatologic problems)	299
วิไล คุปต์นิรัติศัยกุล	
23. การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะหลบล้ม ^(Approach to older persons sustaining falls)	311
ราลาภกษณ์ ศรีนันท์ประเสริฐ	
24. กระดูกหักจากโรคกระดูกพรุนที่พบบ่อย ^(Common osteoporotic fractures)	323
อาทิตย์ อุนนานนันทน์	
25. ภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ในเวชปฏิบัติทางคลินิก ^(Urinary incontinence in clinical practice)	343
พัฒณิดา วัฒนพนม	
26. การประเมินและการจัดการภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ระดับปฐมภูมิ ^(Assessing and managing urinary incontinence in primary care)	353
瓦ารี กังใจ	
27. การส่งเสริมคุณภาพชีวิตจากสุขภาพซึ่งปากด้วยการรักษาด้วยเลเซอร์: การนำเทคโนโลยีขั้นสูงไปใช้ในการดูแลแบบปฐมภูมิ ^(Enhanced oral health-related quality of life with laser therapy: high technology to primary care)	363
พัชราวรรณ ศรีศิลปะนันทน์	
ศรี สัตย์อมร	
28. การดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน เพื่อลดthonการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ^(Home care to prevent older persons from unnecessary hospitalization)	369
ชวัญใจ อำนวยสัตย์ชื่อ	

สารบัญ

หน้า

29. การดูแลผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรังและญาติผู้ดูแลที่บ้าน.

(Caring for older adults with chronic illness and
family caregivers at home)

379

วิราพรรณ วีโจนรัตน์

30. แพลงด์ทับและภาวะผิวนังอักเสบจากภาวะกลืนอุจจาระหรือปัสสาวะไม่ได้

(Pressure injury and incontinence-associated dermatitis)

401

สุทธิษา ปิติณาน

31. การดูแลแบบประคับประคองและการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย

(Palliative care and end of life care)

421

วีรศักดิ์ เมืองไฟศาลา